

Lysholt Hansen: Det lovforslag, vi nu skal behandle, falder i naturlig forlængelse af det, vi lige er blevet færdige med. Dér drejede det sig om forbedringer af forholdene for kunstnerne, her drejer det sig om forbedring af et af kulturformidlingsapparaterne. Jeg synes i øvrigt, at man i den kulturdebat, der føres, har bekymret sig alt for lidt om netop kulturapparatet og dets evne til at bringe kulturen ud til befolkningen. Det er derfor med stor glæde, at jeg på mit partis vegne giver tilslutning til det forslag, der her foreligger.

Loven blev sidste gang revideret i 1959 og økonomisk ajourført. Den virkelige revision af loven fik vi sidste gang i 1950, hvor det blev fastsat, at det er kommunerne, der har det økonomiske ansvar for folkebibliotekernes drift, uanset om de er selvejende eller kommunale. Loven af 1950 betød store forbedringer for folkebibliotekerne, og udviklingen siden 1950 har været næsten eventyrlig. I 1950 var det samlede udlån gennem folkebibliotekerne 13,5 millioner bind; i 1962-63 var det 29 millioner bind, altså mere end en fordobling. Det er hermed klart bevist, at det hjalp, at vi gav denne saltvandsindsprøjtning dengang.

Mest bemærkelsesværdig er den udvikling, der er foregået på landet; her er der i virkeligheden tale om en strukturændring. Mens det i 1950 var almindeligt, at et sognebibliotek fik 50 øre pr. indbygger i kommunalt tilskud og 1 kr. i kommunalt tilskud var noget helt usædvanligt, er det stadium nu overstået, og man er nået frem til, at der i dag til sognebibliotekerne normalt ydes i hvert fald ikke under 5 kr. pr. indbygger og i mange tilfælde betydelig højere beløb. Det vil sige, at vore sognebiblioteker nu for hovedpartens vedkommende kan opfylde de krav, der stilles i henhold til de økonomiske vejledninger.

Samtidig med dette er der sket en sammenlægning af mange af de små sognebiblioteker ud fra den betragtning, at de meget små biblioteker, der kun dækker et sogn eller et skoledistrikt, ikke har nogen som helst mulighed for alene at præstere et virkelig stykke biblioteksarbejde. Jeg vil også gerne pege på, at udviklingen i byerne har været meget kraftig, og at nye opgaver er taget op.

Man kan vist derfor sige, at begrundelsen

for en ny lov først og fremmest er den, at udviklingen er løbet helt fra loven af 1950, og at vi for ikke at hæmme den igangværende udvikling må have en ny lov. Det var i erkendelse af denne udvikling, at den højtærede minister for kulturelle anliggender indkaldte til en rundbordskonference i 1962, hvor grundlaget skabtes for det lovforslag, vi nu behandler.

Forslaget er en anerkendelse af den udvikling, der har været i gang i de sidste år, og det er en anerkendelse af den store indsats, der fra kommunernes side er gjort på dette vigtige kulturelle område. Jeg vil gerne udtrykke min store glæde over, at det nu i lovgivningen fastslås, at der skal være et folkebibliotek i enhver kommune. Jeg tror, det erkendes i alle kredse, at et folkebibliotek i dag er en nødvendighed i samfundets kulturliv. Det er da også kun ret få og som regel små kommuner, der ikke har noget biblioteksvæsen i dag, og for de helt små kommuner åbnes der jo mulighed for, at de kan klare sig ved at etablere et biblioteksvæsen i samarbejde med en nabokommune, så de slipper for at oprette et selvstændigt bibliotek.

Det er i øvrigt et gennemgående træk i lovforslaget, at det anerkendes, at man nu må regne med større biblioteksenheder, det vil sige større administrative enheder. At der skal være så mange betjeningssteder som muligt, fremgår klart af lovforslagets § 2, hvor det fastslås, at et bibliotek har pligt til at oprette filialer, hvor det må anses for påkrævet, og endelig at et bibliotek kan have afdelinger i institutioner eller samarbejde med institutioner om løsning af deres bogmæssige opgaver.

Jeg synes, det må hilses med glæde, at det nu foreslås, at folkebibliotekerne normalt skal være kommunale institutioner. I virkeligheden har folkebibliotekerne i mange år været kommunale i den forstand, at det er kommunerne, der har betalt, hvad det koster. Selv de biblioteker, der i dag er selvejende, opretholdes jo for næsten alles vedkommende stort set af tilskud fra kommunen. De biblioteker, der endnu i dag støttes af en virkelig livskraftig biblioteksforening, får også efter lovforslaget lov til at fortsætte som selvejende biblioteker, hvis der præsteres et virkelig ordentligt og hæderligt tilskud fra privat side, et